

Aquest PDF correspon a la versió HTML disponible en l'adreça adjunta. Els textos enllaçats només funcionen en la versió HTML que, a més, pot contenir actualitzacions no incorporades en aquest PDF.

www.amnistiacatalunya.org/edu/pelis/dudh/cat/lasuvadelaira.html

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Article 22

"Tota persona, com a membre de la societat, té dret a la seguretat social i a obtenir, mitjançant l'esforç nacional i la cooperació internacional, segons l'organització i els recursos de cada país, la satisfacció dels drets econòmics, socials i culturals indispensables per a la seva dignitat i el lliure desenvolupament de la seva personalitat.

Article 22

Drets econòmics, socials i culturals.

Las uvas de la ira

(The Grapes of Wrath)

Any: 1940.

Durada: 128'.

Direcció: John Ford.

País: EUA.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: Basada en la novel·la homònima de John Steinbeck. Una família camperola perd durant la Gran Depressió la seva petita granja a Oklahoma i es veu obligada a buscar una nova oportunitat a Califòrnia. Durant el viatge els seus membres hauran d'acceptar treballs de jornades esgotadores, patir el rebuig social i viure en unes condicions infrahumanes.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: 17, 23, 25.

Temes: Dret al treball, pobresa, cultura de la violència.

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- Hi ha persones que avui dia viuen situacions semblants de precarietat i rebuig com les dels protagonistes de la pel·lícula?
- Per què a mig viatge ningú es vol creure que les promeses de treball dels papers que tots porten a les butxaques no són reals?
- En cas d'extrema necessitat, és comprensible l'actitud dels treballadors que fan d'esquirols?
- Per quin motiu els empresaris californians exploten tan descaradament i tracten tan malament les famílies famolenques que només aspiren a sobreviure?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

● A la família dels Joad els fan fora de les terres que sempre havien treballat com a arrendataris. "El progrés", entès com la mecanització del camp i la concentració de les terres, els converteix a ells i als altres arrendataris en una nosa, cosa que queda gràficament remarcada quan l'excavadora ensorra en un instant les cases en les que fins llavors havien viscut. Valorar aquest concepte de progrés.

● Al principi de la pel·lícula Muley explica com els van comunicar que els desnonaven: diu que al preguntar els motius de l'expulsió, la resposta de l'intermediari va ser que era impossible saber qui prenia aquelles decisions. Comentar el fet que sovint decisions que afecten la vida de moltes persones, fins i tot en ocasions de països sencers, les adopten persones inidentificables:

- "Jo no hi puc fer res, només compleixo ordres, m'han dit que us diguéis que esteu desnonats (...) no cal que us empipeu amb mi, jo no en tinc la culpa (...) ja saps que l'amo de la terra és la companyia Shaunilan (...) ells no en tenen la culpa, el banc els diu

el que han de fer (...) a Tulsa només hi ha l'apoderat, però ell només compleix ordres de Nova York (...) jo no es qui és el culpable (...).”

- Els treballadors de la gasolinera, quan la família dels Joad marxen en direcció al desert, diuen: “Aquesta gent ni sent ni pateix, no són humans, si ho fossin no podrien viure així, no es resignarien a ser tan miserables”. Com és que fan aquests comentaris? Hi ha gent que en casos semblants reacciona així?
- Durant el viatge, la filla embarassada és abandonada pel seu marit. Comentar aquest fet i relacionar-lo amb la gran quantitat de famílies monoparentals que existeixen en les societats modernes, formades per la mare i un o més fills.
- Comentar el personatge de l'expredicador, primer desconcertat, després reconvertit en activista social i finalment mort a causa del seu compromís.
- Els nens i nenes van a recollir fruita igual que els adults. Encara hi ha llocs que passa el mateix?
- La pel·lícula està ubicada durant la Gran Depressió, després de l'esfondrament de la borsa de Nova York i la crisi de 1929 als Estats Units. Quines van ser les causes i els efectes d'aquella crisi?
- Quines van ser les causes de la crisi dels mercats financers de 2008? Es pot establir paral·lelismes amb la crisi de 1929? La crisi iniciada al 2008 també ha generat drames humans com el de la família dels Joad?
- La pel·lícula és en blanc i negre i de l'any 1940. Malgrat el pas del temps, ¿és una pel·lícula que segueix sent contemporània, emocionant i pertorbadora?
- John Ford, el director, sobretot és conegut pels seus westerns. ¿Es pot considerar aquesta pel·lícula també com una mena de western, amb els seus herois camí cap a l'Oest, buscant noves oportunitats, com les caravanes de colons, lluitant de forma èpica contra les immenses adversitats?

Fitxes d'altres pel·lícules de temàtica relacionada i de les quals pot ser d'utilitat algun dels suggeriments:

[La toma](#)

[Tiempos modernos](#)

[La cuadrilla](#)

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:

(apartat “La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics”)

[Article 22. Drets econòmics, socials i culturals](#)

■ Fitxes didàctiques a [Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)

■ [Pel·lícules sobre el dret al treball](#)

■ [Pel·lícules sobre el dret a un nivell de vida digne](#)